

Osztott biztonsági rendszer Linux-telepeken

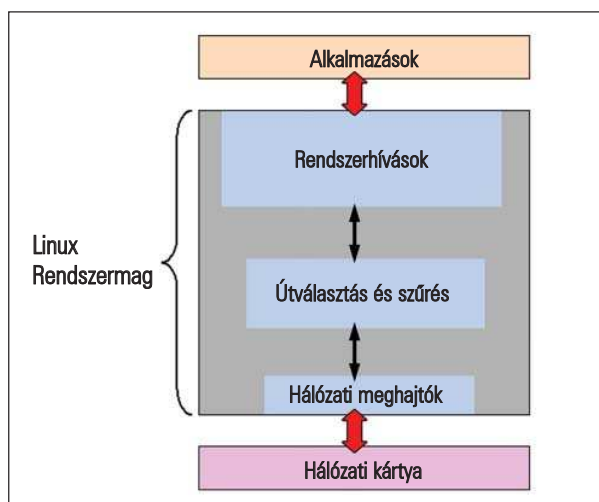
A cikkből megtudhatjuk, hogy milyen rendszermag-szintű eljárást használ az osztott biztonsági modul (DSM) a biztonsági információk IP-üzenetekbe való átlátszó-ágyazásához.

A jelen cikk az osztott biztonsági háttérrel (*Distributed Security Infrastructure, DSI*) és az osztott biztonsági modulról (*Distributed Security Module, DSM*) korábban megjelent cikkek folytatása (lásd a *Linuxvilág 2002 novemberi, 22. számában* megjelent *Az osztott linuxos biztonsági modell* és a *DSI: biztonságos Linux a távközlésben* című cikkeket, valamint az eredeti angol nyelvű cikkeket a *Linux Journal* honlapján: „*Linux Distributed Security Module*”, LJ, 2002 októberi szám, <http://www.linuxjournal.com/article/6215>, illetve a *DSI: a New Architecture for Secure Carrier-Class Linux Clusters*, <http://www.linuxjournal.com/article/6053>). Jelen cikkben arra fókuszálunk, hogy egy osztott környezetben hogyan használjunk a DSM-ben IP beállításokat biztonsági információk küldésére a folyamatszintű biztonság megvalósításához. Kitérünk a hálózati átmeneti tár kezelésére, a kapcsok rendszermagbeli létrehozására, az IP beállításokra és az IP fejrész módosítására. Ezt követően a DSM hálózati kapcsait tárgyaljuk és bemutatjuk néhány előzetes teljesítményeszt eredményét.

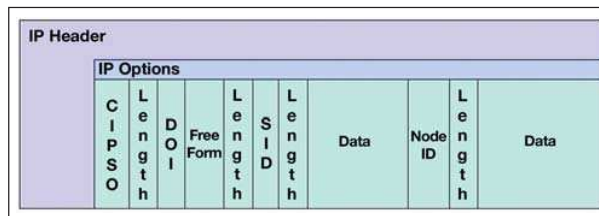
A DSI projekt

Az *Ericsson Research* nyílt rendszerekkel foglalkozó laboratóriuma a nyílt forrású DSI projektet azzal a céllal indította útjára, hogy egy olyan programalapú valós idejű kommunikációs rendszert fejlesszen ki, amely carrier-grade osztályú, Linux-alapú távközlési telepeken futtatható. Ezeknek a telepeknek bármilyen gép- vagy programhibától függetlenül folyamatos üzemmódban kell működniük, és lehetővé kell tenniük a karbantartók számára, hogy a programot, a berendezéseket, a rendszermagot vagy az alkalmazásokat működés közben frissítsék. Mindezt úgy, hogy az a kínált szolgáltatásokat ne befolyásolja, és ne legyen semmiféle leállás sem.

A DSI-t eredetileg az olyan carrier-grade jellemzők megvalósítására tervezték, mint a megbízhatóság, méretezhetőség, nagyfokú hozzáférhetőség és nagy teljesítmény. Ezekon felül számos más fontos jellemzővel is rendelkezik. Ilyen az egységes keretrendszer, a folyamatszintű megközelítés, és az, hogy támogatja az időosztásos biztonsági szabályokat, és a menet közben frissíthető biztonsági rendet egyaránt. A DSI fontos jellemzője a folyamatszintű

1. kép A hálózati csomag útja a rendszermagban

2. kép Biztonsági beállítások az IP-fejrészben

hozzáférés-ellenőrzés. A jelenleg megvalósított biztonsági eljárások a felhasználói jogosultságokon alapulnak, és nem támogatják azokat a hitelesítéseket, amelyek ugyanazon felhasználóhoz tartozó két folyamat kölcsönhatására vonatkoznak akár távoli feldolgozóegységek által létrehozott folyamatok esetén. Távközlési alkalmazások esetén csak kevés felhasználó futtatja megszakítás nélkül hosszabb ideig ugyanazt az alkalmazást. A fenti megközelítés használata a különböző hálózati csomópontokon indított folyamatok mindegyikének ugyanazokat a biztonsági jogokat adja, amely ahhoz vezet, hogy a megosztott rendszeren számos művelet biztonsági ellenőrzés nélkül futhat. Az említett

1. lista sock_sendmsg()

```

sock_sendmsg
(struct socket *sock, struct msghdr *msg, int
↳ size)
{
    int err;
    struct scm_cookie scm;

    err =
        security_ops->socket_ops->sendmsg(sock,
↳ msg, size);

    if(err)
        return(err);
    ...
}

```

2. lista dsi_socket_sendmsg()

```

int dsi_socket_sendmsg(struct socket *sock,
↳ struct msghdr *msg, int
↳ size)
{
    ...

    inode_security_t *isec;
    struct sock sk;
    struct ip_options *opt = NULL;
    int optlen = NSID_BASE_LEN + NSID_SSID_LEN +
        NSID_NODEID_LEN; //8 + 6 + 6
    unsigned char optptr[optlen];

    ...

    sk = sock->sk;
    opt = sk->protinfo.af_inet.opt;
    dsi_options_fill(isec, optptr, optlen);
    dsi_ip_options_get(&opt, optptr, optlen);
    opt = xchg(&sk->protinfo.af_inet.opt, opt);

    ...
}

```

biztonsági rendszer alapegysége a felhasználó. A vivőszintű (*carrier-class*) alkalmazások esetén ez a felosztás nem megfelelő, finomabb megközelítésre van szükség, ezért támogatja a DSI is az egyedi folyamatot, mint a felosztás alapegységét.

Az osztott biztonsági modul (DSM)

A DSM a DSI központi összetevője, amely biztosítja a Linux telepen belül a kötelező érvényű hozzáférés-ellenőrzés megvalósítását. A DSM felelős a hozzáférés-ellenőrzés végrehajtásáért, és biztosítja, hogy a telep csomópontjain átha-

ladó IP-üzenetek el legyenek látva a küldő csomópont és folyamat biztonsági jellemzőit tartalmazó címkével. A DSM az LSM-kapcsokat használó Linux modulként került megvalósításra. A fejlesztés a 2.4.17-es Linux rendszermag használatával kezdődött egy megfelelő LSM-rendszermagfolt alkalmazásával. Ez a megvalósítás az IP-fej módosítását leíró CIPSO és FIPS 188 szabványokra épül.

A DSM megvalósításának fontos eleme az osztott jelleg. Egy telepen belüli csomópontokról kiinduló hozzáférés-ellenőrzés vonatkozhat egy olyan erőforrásra, amely egy másik csomóponton helyezkedik el, ezért szükség van arra, hogy létezzen a telepen belüli csomópontok között a biztonsági információk átvitelének a lehetősége. A DSM osztott jellege biztosítja, hogy az erőforrásokhoz való hozzáférés biztonsági szempontból helyfüggetlen legyen.

A hálózati átmeneti tár kezelése

Röviden összefoglaljuk a hálózati átmeneti tár kezelését annak érdekében, hogy jobban megérthessük, hogyan ágyazódik a biztonsági információ a hálózati csomagba. Leírjuk azt is, hogy a rendszermag hogyan kezeli a hálózati tárat a felhasználói rétegtől a hardverrétegig és vissza.

Az 1. kép a hálózati csomag útját mutatja a rendszermagban. A csomagkezelés két esete a bejövő, illetve kimenő csomagok kezelése. A kimenő csomagok kezelése az alkalmazói rétegtől kezdődően a következőképpen alakul: az alkalmazás előkészíti az adatot a hálózaton keresztül történő továbbításra; az alkalmazás a csomag küldésére vonatkozó rendszerhívást küld a rendszermag felé; a csomag *sk_buff* szerkezetben áthalad a rendszermag szűrő és útválasztó függvényein; végül a csomag a hálózati meghajtóhoz kerül, amely azt a hálózati kártyára (DMA) továbbítja.

A bejövő hálózati csomag útja a hálózati kártyától kezdődően oly módon indul, hogy a kártya begyűjti a saját vagy csoportos (*broadcast*) címével megcímezett csomagot; ezután beolvassa a hálózati memóriába, és egy megszakítást hoz létre. A hardveres megszakítás által kiváltott és a hálózati kártya meghajtóprogramjának részeként a rendszermagban elhelyezkedő megszakítás-kiszolgáló rutin lefoglal egy *sk_buff* területet, majd a hálózati kártya memóriájából (DMA) ebbe az átmeneti tárba mozgatja át az adatokat. Ezt követően a csomag a felsőbb rétegbeli feldolgozás céljából a processzor várakozási sorába kerül, a feldolgozás pedig akkor folytatódik, amikor a megszakítás engedélyezetté válik. Végül a csomagok keresztülhaladnak a szűrőkön és útválasztó függvényeken, és az alkalmazói réteg felé továbbítódnak.

Most, hogy már ismerjük az általános módszert, amivel a Linux rendszermag kezeli a hálózati átmeneti tárat, bemutatjuk, hogy mindezt hogyan használhatjuk fel a rendszermag biztonságának növelésére.

Megvizsgáljuk az IP útválasztó függvényekhez létrehozott kapcsokat, amelyek lehetővé teszik az IP-csomagok befolyásolását és növelik az IP-üzenetek biztonsági lehetőségeit.

Hálózati biztonsági kapcsok létrehozása

A biztonsági modul képes befolyásolni a biztonsági kapcsok megvalósításán alapuló útvonal kiválasztási döntéseket. Mivel az útválasztó kapcsok a rendszermagba érkező és

3. lista ip_options_compile ()

```
int
ip_options_compile (struct ip_options *opt,
                   struct sk_buff *skb)
{
    unsigned char *pp_ptr;
    unsigned char *optptr;

    ...

    case IPOPT_CIPSO:

        if(security_ops->ip_ops->decode_options(skb,
                                                optptr, &pp_ptr)
            goto error;
        break;

    ...
}
```

onnan kimenő csomagok esetén normál rendszermag-függvényként futnak, ezek programozásánál fel kell idéznünk néhány dolgot.

A függvényt regisztráló modulnak rögzítenie kell a függvény kapcsos belüli prioritását. A hálózati szűrő kapcsok a rendszermag-kódjából a prioritásuknak megfelelő sorrendben kerülnek meghívásra.

A felhasználói függvények szabadon módosíthatják az IP-csomagokat, és az alábbiak közül kell egy értéket visszaadniuk a hálózati kód számára, hogy az eldönthesse, mi a teendő a csomaggal:

1. **NF_ACCEPT**: nincs semmi tennivaló, a csomagot átengedi a hálózati vermen.
2. **NF_DROP**: a csomag eldobása, nincs további feldolgozás.
3. **NF_STOLEN**: a csomag átvéve, nincs további feldolgozás.
4. **NF_QUEUE**: a csomag sorbaállítására felhasználói kezelésre.
5. **NF_REPEAT**: a kapocs ismételt meghívása.

Ez a kód megmutatja, hogy mi történik a csomaggal, mielőtt a rendszerbe vagy onnan kiküldésre kerül. Azt viszont még mindig nem tudjuk, hogy milyen információkat vagy beállításokat adhatunk a csomaghoz, és hogyan tehetjük azt meg. További kérdés, hogy vajon ezek a változtatások együttműködnek-e a jelenlegi megvalósítással.

IP-beállítások

Az internet-protokoll (IP) egy kevésbé ismert tulajdonsága, hogy egy IP-csomag változó hosszúságú (maximálisan 40 bájtt) többletinformációt is tartalmazhat, amely a szabványos 20 bájtos fejrészt követi. Ez a kiegészítés az úgynevezett opcionális terület, amelynek egy része biztonsági információk tárolására van fenntartva.

Jelenleg az Internet Protokoll két biztonsági beállítást tartalmaz. Ezek közül az egyik a *DoD Basic Security Option* (alap biztonsági beállítás, 130-as beállítástípus), amely lehetővé

4. lista sock_queue_rcv_skb ()

```
int
sock_queue_rcv_skb (struct sock *sk,
                   struct sk_buff *skb)
{
    int err=0;

    ...

    err=security_ops->socket_ops->sock_rcv_skb
        (sk, skb);

    if(err)
        return (err);

    ...
}
```

teszi, hogy az IP-adatcsomagokat a titkosítás foka szerinti címkével lássuk el. Ez a beállítás 16 titkosítási fokozatot különböztet meg, amelyek különböző számú megszorítást tartalmaznak a csomag kezelésére vonatkozóan. További biztonsági információk kezelését, mint amilyen a biztonsági osztály és szakasz megkülönböztetése, a második biztonsági beállítás teszi lehetővé, amelyre *DoD Extended Security Option* (ESO, kiterjesztett biztonsági beállítás, 133-as beállítástípus) néven hivatkozik a szakirodalom. E két beállítás adatterületének értékeit az Információs Rendszerek Védelmi Irodája (*Defense Information Systems Agency*) hivatott nyilvántartani.

A számítógép forgalmazók ma már olyan kereskedelmi operációs rendszereket kínálnak, amelyek kötelező hozzáférés-ellenőrzéssel és többszintű biztonsági beállításokkal rendelkeznek, s ezek a rendszerek már nem kizárólag a védelmi vagy hírszerzési szervezetek számára készülnek, hanem olyan, nyilvánosan hozzáférhető kereskedelmi rendszereknek, amelyeket az állami és civil szféra is elterjedten használ.

A kisszámú ESO formátumkód nem támogatja a kereskedelmi biztonsági beállítások összes lehetséges alkalmazási módját. A BSO és ESO tervezésekor csak az Egyesült Államok Védelmi Minisztériumának támogatása volt a cél.

A különböző egyéb biztonsági módok támogatására a CIPSO (*Commercial IP Security Option*, kereskedelmi IP biztonsági beállítás) került kidolgozásra. Az internetes tervezet biztosítja a kötelező hozzáférés ellenőrzés (*mandatory access control*, MAC) biztonsági rendjéhez szükséges formátumot és eljárásokat.

A mi megvalósításunkban az adatcsomagok címkézésére használt IP-beállítások a FIPS 188 szabványon és a kereskedelmi IP biztonsági beállítás (CIPSO) alapulnak. Az általunk kifejlesztett rendszerben az IP fejrészt ezen szabványok szerint változtatjuk meg, hogy alkalmassá tegyük a biztonsági információk hozzáadására és hálózaton való küldésére.

A DSM IP-beállításai

Az IP-beállítások segítségével továbbítandó két biztonsági információ a biztonsági azonosító (*Security ID*, SID) és a biztonsági csomópont-azonosító (*Security Node ID*, NID). A DSM úgy módosít minden egyes IP-csomagot, hogy IP-beállításaként ellátja azokat ezekkel a biztonsági információkkal. A 2. képen látható ennek a módosított IP fejrésznek a felépítése.

A fejrész beállításainak listája a következő:

- CIPSO: 1 bájt, 134-es értékkel.
- Hossz: 1 bájt, amelynek értéke a teljes hossz, beleértve a típus és hossz mezőket is. A jelenlegi IP-fejrész 40 bájtos korlátja miatt ez az érték nem haladhatja meg a 40-et.
- Az értelmezési tartomány (DOI) azonosítója: előjel nélküli 32 bites egész. A 0 foglalt érték és nem jelenhet meg egy CIPSO beállítás DOI-azonosítójaként sem. A megvalósításoknak el kell fogadniuk, hogy a DOI-azonosítót nem köti semmilyen különleges bájt szintű korlátozás.
- A CIPSO értelmezési tartomány mező vagy a FIPS 188 szerinti biztonsági jelkészlet neve: ez 10001000 hexadecimális értékre van beállítva, ami egy önkényes érték, mivel jelenleg erre a területre nincs érvényes korlátozó szabály.
- Szabad formátum-jel: egy bájt, amely azt jelzi, hogy az ezt követő mezők olyan új mezők, amelyeket a szabvány nem határoz meg (vagyis tetszőlegesek). Értéke 7.
- Hossz: 1 bájt, a címkék teljes hosszát jelöli.

- Címkék (SID, NID): A CIPSO címkecsoportokat használ az IP-csomagban tárolt adatokra vonatkozó biztonsági információk tárolására. Minden címke egy címketípus azonosítóval kezdődik, a címke hosszával folytatódik, majd végül ezt követi a tényleges biztonsági információ.
- SID címke: címkeazonosító: 1 bájt (értéke 3), címke-hossz: 1 bájt (értéke 6), címkeadat: a sid 32 bites értéke.
- NID címke: címkeazonosító: 1 bájt (értéke 6), címke-hossz: 1 bájt (értéke 6), címkeadat: a nid 32 bites értéke.
- Az általunk használt IP-beállítás a CIPSO. Ezeket a mezőket a szabvány nem határozza meg, így használhatóak az általunk definiált módon.
- A DOI és a FIPS 188 szabvány szerint a következő mezők új mezők, amelyeket a szabvány nem határoz meg, ezért szabadon felhasználhatóak.

DSM hálózati kapcsolatok

A DSM-ben az LSM biztonsági kapcsolatok használata fel az IP üzenetek biztonsági címkékkel történő ellátására. A következőkben ezt egy példán keresztül fogjuk szemléltetni, amelyben a program a hálózaton keresztül olyan csomagot küld, amelynek a foglalatát módosította. A program használja az eljáráskönyvtár néhány függvényhívását. Egy ponton egy rendszerhívás jön létre, amely az üzenetet a Linux rendszernek továbbítja. A rendszer mag foglalat-megvalósításának belépési pontja a `sys_socketcall()` függvény, amely a `net/socket.c` fájlban található. A hívásláncban a `net/socket.c` fájlban lévő `sock_sendmsg()` függvény (1. lista) futtatása történik.

Szavazz a CD-mellékletéről!

Tavasszal „Szerkeszd te is a Linuxvilágot!” felhívással egy on-line kérdőív kitöltésére kértük olvasóinkat honlapunkon, melynek értékelése a júliusi számban jelent meg (a bővebb változat honlapunkon is elérhető <http://www.linuxvilag.hu/hir/1022/711.html>). Az eredmény alapján készítettünk egy tervezetet a CD-mellékekre vonatkozó változtatásokra. Ennek megvalósításáról a Ti szavazataitok fognak dönteni, ezért kérünk mindenkit, hogy válaszoljon 3 kérdésre ezen az oldalon:

http://www.linuxvilag.hu/kerdoiv_cd

A függvény első tevékenységeinek egyike a biztonsági kapocs futtatása (`security_ops->socket_ops->sendmsg(...)`). A kapocs a DSM foglalat-kapocban ér véget, amely ai IP csomagot módosítja, mint az a 2. listán látható.

A `dsi_options_fill` függvény elindítja a biztonsági információt az átmeneti tár felé, ahogy azt az előző részben leírtuk. Az ezt követő függvények végrehajtása során kerül ez az információ az IP-üzenet beállítási részében rögzítésre. A SID a foglalat biztonsági azonosítójából származik, a NID pedig az egész csomópontban érvényes érték, vagyis nincs szükség arra, hogy a függvénynek paraméterként átadjuk.

Ezt követően a biztonsági információkat már tartalmazó módosított csomag a normál feldolgozó eljárásnak megfelelően kerül továbbításra a rendszermag felé, majd a hálózatra. A fogadó oldalon a bejövő üzenetek az `sk_buff` szerkezetnek megfelelően tárolódik és különböző függvények és kapcsok sorozata által kerül elő-feldolgozásra.

Az egyik ilyen függvény az `ip_options_compile` (3. lista) a `/net/ipv4/ip_options.c` fájlban, amely a beállításokat dolgozza fel.

A CIPSO esetén a `decode_options` biztonsági kapocs kerül meghívásra. Ez után következik a DSM `dsi_decode_options` kapocs, amelyben a bejövő csomag biztonsági paramétereit (SID, NID) kerülnek kiolvasásra és tárolódnak egy az `sk_buff` formátumhoz kapcsolódó biztonsági formátumban. A biztonsági információkkal feltöltött `sk_buff` tárolók a bejövő foglaltsorhoz csatlakoznak, és itt várjuk, hogy a fogadó program kiolvassa őket.

A kiolvasás érdekében a program egy `sys_socketcall` () rendszerhívást bocsát ki, ugyanúgy, ahogy a küldött csomag esetén is tette. A hívás ismételten átmegy a DSM biztonsági kapocson, ahol a fogadó foglalat biztonsági azonosító érvényesítésre kerül a bejövő csomag `sk_buff` biztonsági tartalmával. Ha a foglalat a megadott biztonsági azonosítóval nem fogadhatja a csomagokat, akkor azok elvesznek. A 4. listán látható az `include/net/sock.h` fájlban lévő rendszer-mag-függvény.

Ebben láthatjuk, hogy a `sock_rcv_skb` biztonsági kapocs kerül meghívásra, amit a `dsi_sock_rcv_skb` DSM-függvény vált fel a DSM betöltődésekor. Ebben a függvényben történik a biztonsági érvényesítés. A példakódból láthatjuk, hogy milyen műveletekre van szükség a biztonsági címkék kezeléséhez.

Teljesítményvizsgálatok

Számos sebességtesztet végeztük arra vonatkozóan, hogy az IP-fejrész kibővítése a beállításainkkal befolyásolja-e az átfogó teljesítményt, és ha igen, milyen mértékben. Az egyik tesztben egy UDP-csomagot küldtünk át a telep csomópontjai között és mértük a csomag átviteléhez szükséges idő növekedését, ami a küldő oldalon a biztonsági beállítások módosításából, a fogadó oldalon pedig ezek kinyeréséből adódhatott.

A megvalósításunkon alapuló biztonsági információk hozzáadása okozta többletmunka átlagos értéke 30% volt. Ennek nagy részét (mintegy 25%-ot) az IP-csomag IP-beállításain végzett módosítása tette ki, a maradék többletmunka (körülbelül 5%) pedig a Linux rendszermag biztonsági kapocs-rendszeréből származik. Látható, hogy a több-

let nagy rész az IP-csomag beállításainak a módosításából származik és csak kisebb rész írható a biztonsági kapocs rendszerének számlájára.

A jövőbeli erőfeszítéseink arra fognak irányulni, hogy növeljük IP-módosító algoritmusunk hatékonyságát, miközben továbbra is az IP-beállításokat tekintjük a biztonsági információk átviteli eszközeink.

Összegzés

Az IP-beállítások megváltoztatásával képesek voltunk arra, hogy a DSM segítségével biztonsági információkat továbbítsunk a telep csomópontjai felé. Az IP-csomagok módosításának optimalizálásával már első próbálkozásra is jelentős teljesítménynövekedést értünk el: a 30%-os teljesítménycsökkenést sikerült 14%-ra leszorítani. Ezek az eredmények igen ígéretesek, több olyan lehetőséget is látunk a további tökéletesítésre, amellyel még kisebb többletmunkával érhetjük el a célunkat. Mindenesetre az eredmények jól mutatják azokat a kihívásokat, amelyekkel egy hatékony osztott biztonsági rendszer fejlesztése során szembe kell néznünk. Reméljük, hogy minél többen próbálják majd ki az általunk kifejlesztett DSI és DSM technológiát és megosztják velünk a tapasztalataikat.

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük David Gordonnak a Sherbrooke Egyetem munkatársának a DSM kifejlesztéséhez való hozzájárulását.

Linux Journal 2004. április, 120. szám

Ibrahim Haddad a Linux Journal társszerkesztője, a montreali Ericsson Research & Innovation Unit kutatója. Társszerzője a McGraw-Hill/Osborne által kiadott két Richard Peterson-könyvnek: Red Hat Linux Pocket Administrator és Red Hat Enterprise Linux & Fedora Edition: The Complete Reference (DVD edition).

Mirosław Zakrzewski az új generációs CDMA rendszerek kifejlesztésén dolgozik az Ericssonnál a kanadai Montrealban. Elérhető a Mirosław.Zakrzewski@Ericsson.ca címen.

KAPCSOLÓDÓ CÍMEK

A DSI és DSM honlapja:

➔ www.linux.ericsson.ca/dsi

A FIPS 188 szabvány:

➔ csrc.nist.gov/publications/fips/fips188.html

Cikkek a Linux csomagszűről:

➔ www.linuxjournal.com/article/4852 és

➔ www.linuxjournal.com/article/5617

Az LSM: ➔ ism.immunix.org

Hálózati átmeneti táruk:

➔ www.linuxjournal.com/article/1312

Az Open System Lab oldala: ➔ www.linux.ericsson.ca

A SE Linux honlapja: ➔ www.nsa.gov/selinux